

ŽUPANIJA: SPLITSKO - DALMATINSKA
DJEČJI VRTIĆ CVRČAK - SOLIN
ZVONIMIROVA 71
21 210 SOLIN
Tel./ fax: 021 – 213 – 309
Klasa: 030-02/15-01/02
Ur.broj: 2180/1-13-02-15-1

IZVJEŠĆE O RADU – 2014./15.

Solin, 18. kolovoza 2015. god.

Ravnatelj:
Davor Mikas

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO RADA	3
1.1. Uvod	3
1.2. Struktura zaposlenih	4
1.3. Broj djece, odgojno – obrazovnih skupina i vrste programa	5
2. MATERIJALNI UVJETI.....	6
2.1. Materijalni uvjeti rada – pregled po kućama	6
2.2. Didaktika	11
2.3. Izvori sredstava	11
3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	12
3.1. Razgovori radi snimanja početnog stanja u skupini	12
3.2. Prehrana (zdrava prehrana) – planiranje jelovnika.....	12
3.3. Higijensko – sanitarna zaštita	13
3.4. Zdravstvena zaštita djece.....	14
3.5. Socijalna skrb	16
4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD	17
4.1. Vrste programskih opredjeljenja i praćenje odgojno-obr. procesa.....	17
4.2. Permanentno usavršavanje	17
4.3. Stručno-razvojni centar za zaštitne i preventivne programe	20
4.4. Pripravnici	21
4.5. XIX. Dani predškolskog odgoja	22
4.6. XIX. Mačkare	22
4.7. VII. Smotra folklornog (i etno) stvaralaštva.....	22
4.8. XXI. Susreti djece u Solinu	23
4.9. X. Dječja olimpijada.....	23
4.10. Djeca s posebnim potrebama	24
4.11. Upisi.....	27
4.12. Kraći programi	28
4.13. Suradnja s roditeljima	37
4.14. Suradnja s vanjskim ustanovama.....	38

1. USTROJSTVO RADA

1.1. Uvod

Dječji vrtić Cvrčak – Solin obuhvaća vrtiće na području grada Solina te općina Klis, Muć i Dugopolje. Odgojno – obrazovni rad tijekom protekle pedagoške godine odvijao se u 44 odgojne skupine. Na području grada Solina nalazi se 37 odgojnih skupina, u općini Klis 3, općini Muć 1 te u općini Dugopolje 3. Na početku pedagoške godine izrađen je kurikulum vrtića, stoga su cjelokupna organizacija i provođenje odgojno - obrazovnog rada usklađeni sa svim kurikularnim sastavnicama koje su propisane Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Dječji vrtić Cvrčak – Solin ustrojen je kao samostalna organizacija, unutar koje su područja istih i raznovrsnih poslova razvrstana na:

- odgojno – obrazovni rad
- vođenje poslova vrtića
- program njege, zdravstvene zaštite i prehrane djece
- poslove unapređenja stručno – pedagoškog rada
- administrativno – stručne poslove
- održavanje čistoće i čuvanje objekata

Osnovna je svrha navedenih segmenata odgojno – obrazovnog procesa osiguravanje optimalnih uvjeta za realizaciju programa odgoja i obrazovanja. Broj djece u odgojnim skupinama određuje se na osnovi zakonom propisanih normativa, ali i na osnovi aktualnih potreba lokalne zajednice. S tim u vezi, velika potreba za smještajem djece u vrtić uzrokuje naglašeni pritisak na Ustanovu koji ponekad rezultira upisivanjem većeg broja djece u skupine nego što postojeći normativi dozvoljavaju. Odgojno – obrazovni rad u DV Cvrčak realizira se u sljedećim područnim objektima (dječjim kućama):

1. Grad Solin:

- DV Bubamara – jaslice
- DV Krijesnica – Kućine – vrtić
- DV Labud – jaslice i vrtić
- DV Maslina – Mravince – jaslice i vrtić
- DV Papaline – Vranjic – vrtić
- DV Patkica – vrtić
- DV Paun – vrtić
- DV Salona – jaslice i vrtić
- DV Sveti Anastazije – jaslice i vrtić
- DV Sunčica – vrtić
- DV Škrinjica – jaslice i vrtić
- DV Tratinčica – jaslice i vrtić
- DV Vjeverica – vrtić
- DV Jadro – jaslice i vrtić

2. Općina Dugopolje:

- DV Maslačak – vrtić

3. Općina Klis:

- DV Sveti Ante – Prugovo – vrtić
- DV Sveti Roko – vrtić

4. Općina Muć:

- DV Pinokio – vrtić

Odgojno – obrazovni rad u dječjem vrtiću u protekloj pedagoškoj godini odvijao se u periodu od 1. rujna 2014. do 30. lipnja 2015. U skladu s potrebama roditelja vrtić je i tijekom ljetnog perioda organizirao odgojno - obrazovni rad. Na temelju broja djece koja su prijavljena za boravak u vrtiću tijekom 7. mjeseca, formirane su dvije jasličke i tri vrtičke skupine koje su smještene u dva područna objekta - DV Tratinčica i DV Bubamara, dok su u 8. mjesecu formirane dvije jasličke i dvije vrtičke skupine u DV Tratinčica.

1.2. Struktura zaposlenih

Nositelji odgojno – obrazovnog procesa u DV Cvrčak su odgojitelji, medicinske sestre u jaslicama, više medicinske sestre, pedagog, psiholog, logoped i ravnatelj. O pripremanju obroka, čišćenju, održavanju i nabavci brinu se kuharice, pomoćnice, domar, radnik na održavanju – ložač, vozači i ekonom.

Tablica 1. Struktura zaposlenih na neodređeno vrijeme

Red. broj	Radno mjesto	Broj izvršitelja
1.	Ravnatelj	1
2.	Pedagog	1
3.	Psiholog	1
4.	Logoped	1
5.	Viša medicinska sestra	2
6.	Odgovitelj (i medicinska sestra u jaslicama)	78
7.	Pravnik	1
8.	Voditelj računovodstva	1
9.	Financijski knjigovođa	1
10.	Administrativno – računovodstveni radnik	2
11.	Pomoćnica	49
12.	Glavni kuhar	1
13.	Kuhar	4
14.	Pralja – švelja	2
15.	Ekonom	1
16.	Domar	1
17.	Radnik na održavanju - ložač	1
18.	Vozač	2
	Ukupno	150

1.3. Broj djece, odgojno – obrazovnih skupina i vrste programa:

Tablica 2. Dječje kuće, broj djece i vrste programa

Redni broj	Grad, općina	Dječji vrtić (kuća)	Vrsta programa								Ukupno	
			jaslice		10-satni		6-sat.		5-satni		odg. sk.	djece
			s	d	s	d	s	d	s	d		
1.	Solin	Bubamara	1	18	-	-	-	-	-	-	1	18
2.	Solin	Jadro	1	18	2	56	-	-	-	-	3	74
3.	Solin	Krijesnica	-	-	1	28	-	-	-	-	1	28
4.	Solin	Labud	1	18	4	108	-	-	2	56	7	182
5.	Solin	Maslina	1	18	2	56	-	-	-	-	3	74
6.	Solin	Papaline	-	-	-	-	1	25	-	-	1	25
7.	Solin	Patkica	-	-	1	28	-	-	-	-	1	28
8.	Solin	Paun	-	-	1	28	-	-	-	-	1	28
9.	Solin	Salona	1	18	3	84	-	-	-	-	4	102
10.	Solin	Škrinjica	1	18	1	28	1	28	1	28	4	102
11.	Solin	Sunčica	-	-	1	25	-	-	1	25	2	50
12.	Solin	Sv. Anastazije	1	18	1	28	-	-	-	-	2	46
13.	Solin	Tratinčica	1	18	3	84	-	-	1	28	5	130
14.	Solin	Vjeverica	-	-	1	28	-	-	1	28	2	56
15.	Dugo.	Maslačak	-	-	1	28	1	28	1	28	3	84
16.	Klis	Sveti Ante	-	-	1	28	-	-	-	-	1	28
17.	Klis	Sveti Roko	-	-	1	28	1	26	-	-	2	54
18.	Muč	Pinokio	-	-	1	28	-	-	-	-	1	28
			8	144	25	693	4	107	7	193		
Ukupno											44	1137

Broj djece obuhvaćen predškolskim odgojno – obrazovnim programima unutar DV Cvrčak u proteklom (jednogodišnjem) razdoblju bio je 1137. Ukupan broj odgojnih skupina je 44. Kontinuirano širenje boravišnog potencijala vrtića nastaje u prvom redu kao neophodna potreba rješavanja problema pomanjkanja kapaciteta u predškolskom odgojno - obrazovnom sustavu u našoj lokalnoj sredini, ali i kao rezultat osjetljivosti vodstva grada Solina i ostalih osnivača za potrebe ove djelatnosti.

2. MATERIJALNI UVJETI

2.1. Materijalni uvjeti rada – pregled po kućama

Materijalni uvjeti rada u Ustanovi nisu ujednačeni. Od 18 dječjih kuća u kojima se odvija odgojno – obrazovni rad samo su dvije namjenski građene za ovu djelatnost, dok su ostali vrtići adaptirani prostori u sklopu objekata s drugom namjenom.

Unatoč tomu, uvjeti rada u većem dijelu vrtića su na primjerenoj razini i zadovoljavaju predviđene kriterije za boravak i igru djece.

Međutim, postoje i određeni neriješeni problemi. Zahvaljujući razumijevanju osnivača, ali i našim kontinuiranim i sveukupnim naporima evidentna je tendencija njihovog permanentnog rješavanja i konkretnijeg poboljšanja.

DV Bubamara – samostalna je jaslična kuća koja je smještena pri crkvi župe Solinskih mučenika. Prostor je dobro pedagoški osmišljen, adekvatno uređen i opremljen. Tijekom godine nabavljen je dio namještaja za planirane pedagoške aktivnosti. Premda u prethodnom razdoblju nije bilo značajnih materijalno-građevinskih problema, postupno se je pojavila potreba za ličenjem vrtića zbog određenih oštećenja na zidovima. Oštećenja su sanirana, a vrtić oličen.

Sredinom 10. mjeseca 2014. god. otvoren je novi područni objekt - **DV Jadro** na području Arapovca. Prilikom opremanja vrtića ustanovilo se da dopremljeni namještaj izgledom i kvalitetom ne odgovara onome što je bilo naznačeno u natječajnoj dokumentaciji, stoga je od proizvođača zatraženo da postojeći namještaj preuzme i zamijeni ga odgovarajućim. Proizvođač je to izvršio u dogovorenom roku. U prvim mjesecima rada pojavili su se određeni građevinski nedostaci, a tijekom godine dio njih je otklonjen (primjerice, ulazna vrata soba dnevnog boravka koja vode na ulicu nisu se mogla zaključati s unutrašnje strane, problemi sa strujom,...). Tijekom godine na ulazna vrata ugrađena je dodatna sigurnosna sklopka kako ih djeca ne bi mogla otvoriti. Krajem godine ugrađen je ventilacijski sustav u radnu sobu pedagoga. Postavljen je klima uređaj u čajnu kuhinju. Još uvijek postoji problem prokišnjavanja soba dnevnog boravka, stoga je u planu sanacija tog problema. Također, u planu je sadnja stabala u dvorištu vrtića te nabavka dodatnih vanjskih rekvizita za igru.

Većina glavnih problema u **DV Krijesnica** u Kućinama je riješena uz razumijevanje i potporu vodstva grada Solina – sanacija krova zbog vlage te uređenje unutrašnjeg prostora (ličenje vrtića, brušenje i lakiranje parketa,...). Uređenjem cjelokupne fasade (koju je financirao grad Solin) i postavljanjem novih kamenih klupica na prozorima s istočne strane objekta čini se kako je problem prolaska vode riješen. Isto tako, vanjska ograda vrtića je oličena vedrim bojama prema preporuci osoblja. Dvorište vrtića je također uređeno u prethodnom periodu; betonske ploče kojima je dvorište vrtića bilo popločano uklonjene su, a prostor dvorišta je prekriven betonom s posebnim protukliznim premazom. Beton je naknadno i obojan u odgovarajućoj boji. U dvorištu vrtića uređen je vrt i zasađeno prikladno bilje. Zbog dotrajalosti, renovirane su i ulazne stepenice u vrtić. U proteklom periodu zamijenjen je i znatan dio vrtićkog namještaja kao što su police, ormari, garderobni ormari za djecu itd.

DV Labud – vrtić je većim dijelom oličen, sanirana su oštećenja na zidovima i zamijenjene kutne letvice. Sanirana su i oštećenja nastala kao posljedica prodora vode s

gornjeg kata. U svim sobama dnevnog boravka parket je obrušen i lakiran. Isto tako, nabavljen je i dio namještaja za sobe dnevnog boravka kao i sjedeća garnitura (namijenjena roditeljima) koja je smještena u predsoblju vrtića. Problemi s nakupljanjem vode u pješčaniku ispred jaslica napokon su riješeni. Postojeći pješčanik je uklonjen, postavljena je hidroizolacija i nove pločice na tom prostoru. Napokon je riješen i problem prodora vode u hodnik vrtića. Saniran je vanjski dio stepeništa, postavljene su okapnice na staklenu stijenku i izmijenjen dio krovne konstrukcije na hodniku. Pored toga, postavljena je metalna ograda na ulazu u vrtić kako bi se spriječila mogućnost bilo kakvog vandalskog čina. Međutim, ostaje problem vanjskog boravišnog prostora koji je koncepcijski neadekvatno riješen i poprilično nefunkcionalan. U proteklom periodu uklonili smo oštećene drvene stepenice i pijesak (oblutke) koji je prekrivao betonsku podlogu. U suradnji s arhitektima napravili smo novo idejno rješenje za vanjski prostor kako bismo ga preinačili u funkcionalniju i skladniju cjelinu. Ipak, ostaje problem financijskih sredstava jer prema preliminarnom izračunu kompletni radovi i oprema dječjeg igrališta stajali bi preko 500 000 kuna.

DV Maslina – nedostaci koji su se odnosili na ulazak vode kroz staklenu stijenku i zidove vrtića sanirani su značajnim dijelom. S južne strane objekta podignut je novi zid na koji su postavljeni prozori i vrata. Problemi s prodiranjem oborinskih voda sa zapadne strane objekta (fasada iznad vrtićke kuhinje) napokon su riješeni. Istovremeno su na vanjskom boravišnom prostoru napravljeni novi odvodni kanali pomoću kojih je postignuto učinkovito otjecanje oborinskih voda koje bi dospjele na taj prostor. Dijelom su sanirane kanalizacijske cijevi, obnovljen je oštećeni parket, a vrtić je oličen u cijelosti. Na ulaznim vratim vrtića postavljena je nadstrešnica kako bi se osoblje i korisnici mogli zaštititi kod ulaska i izlaska iz vrtića prilikom jakog nevremena. Tijekom pedagoške godine za potrebe odgojno - obrazovnog procesa nabavljen je dio namještaja, a velika montažna kućica, koja služi za igru djece, smještena je na prostor terase. Pa ipak, treba istaći kako se još uvijek događa da za vrijeme izrazito jakih kiša dolazi do javljanja vlage na stropovima i zidovima u pojedinim prostorijama, premda je tvrtka Mens izvršila kompletnu sanaciju terasa na objektu.

Unutrašnji i vanjski prostor **DV Papaline** u Vranjicu u prethodnom razdoblju je bitno renoviran. Oštećenja na zidovima koja su posljedica istjecanja vode iz cijevi sa gornjeg kata sanirana su u potpunosti. Soba za boravak djece opremljena je adekvatnom opremom i materijalom kao i vrtićka kuhinja koja je popunjena novim profesionalnim elementima. Zahvaljujući pomoći Grada vanjski vrtićni prostor zaštićen je novom i kvalitetnom ogradom. Istovremeno, betonski dio dvorišta je uklonjen, a umjesto njega postavljene su nove pločice. U proteklom su periodu kompletno izmijenjeni stari, drveni prozori na vrtiću. Novopostavljeni plastični prozori su se pokazali kao kvalitetni i dobri termoizolatori tako da tijekom zimskog perioda nismo imali problema s orošavanjem prozorskih stakala. Promijenjene su i kanalizacijske cijevi, pločice, slavine i ostale sanitarije. Tijekom zimskog razdoblja izmijenjena je glavna vodovodna cijev koja se proteže od glavne ceste do ulaznih vrata vrtića zbog puknuća.

U proteklom periodu prostor i oprema **DV Patkica** su uredno funkcionirali. Prostor je primjereno uređen, a namještaj, didaktika i ostala oprema zadovoljavaju očekivanu kvalitetu. U posljednjoj nabavi namještaja DV Patkica dobio je novo kazalište na kotačima za potrebe dramskog kutića (centra interesa) te garderobne ormare za djecu. Tijekom prethodnog perioda su sanirani uočeni nedostaci (prodor vlage ispod prozora, oštećenja pločica na balkonu, problemi s pločicama u kuhinji), a vrtić je oličen. Istovremeno, u dogovoru s najmodavcem postavljena je dodatna ograda na ulaznom dijelu vrtića, a zaštitna ograda na balkonu podignuta je na odgovarajuću visinu.

DV Paun je u značajnoj mjeri obnovljen kroz nekoliko prijašnjih godina. Zamijenjen je cjelokupni sustav vodovodnih i kanalizacijskih cijevi, a postavljene su i nove pločice u WC - ima za djecu i osoblje. Promijenjene su i dotrajale WC školjke i lavandini. Postavljen je i lakiran novi parket u sobi gdje borave djeca, a vrtić je oličen u cijelosti. Isto tako, uklonjena je staklena stijenka sa sobe za odgojitelje, a umjesto nje postavljen je zid od knauf ploča. U proteklom razdoblju nabavljen je novi radni stol, police za knjige, ugradbeni i klasični ormari i dio neophodnog namještaja za potrebe odgojno - obrazovnog procesa.

Podizanjem betonskog zida na gornjem dijelu dječjeg igrališta u **DV Salona** omeđen je cjelokupni vanjski prostor koji posjeduje vrtić. Komunalni djelatnici su sanirali gornji dio igrališta i oplemenili ga prikladnim biljkama koje odgovaraju našem podneblju. Dječje igralište je u proteklom periodu također opremljeno novim vanjskim rekvizitima – pješčanicom, klackalicama, vrtuljkom itd. Nakon dodatnih intervencija na prozorima i fasadi objekta (zamjena gumica, premazivanje fasade tekućom gumom i sl.), čini se kako je u najvećoj mjeri spriječen ulazak vode u vrtić. Pored toga, kotao na naftu zamijenjen je kotlom na pelete zbog racionalizacije cjelokupnog procesa i financijske uštede. U DV Salona još uvijek nije riješen problem postupnog tonjenja dijela objekta koji je naknadno nadograđen. U kontaktima sa stručnim gradskim službama dogovoreno kako bi najbolje bilo srušiti nadograđeni dio jer mu temelji nisu dobro napravljeni te nanovo izgraditi taj dio. Međutim, realizacija ovog projekta prvenstveno ovisi o financijskim mogućnostima osnivača.

I **DV Sunčica** je u proteklom periodu u velikoj mjeri opremljen kvalitetnom i adekvatnom opremom. Nabavljen je značajan dio namještaja za potrebe odgojno - obrazovnog rada (stolovi i stolice, police, kutić kazališta, kutić kuhinje). Postavljena je i nova profesionalna kuhinja (radni stolovi, perilica za suđe, viseći elementi i dr.). U proteklom periodu vrtić je oličen svjetlim i živopisnim bojama (zidovi i drveni zaštitni oblozi) tako da je uvelike popravljen opći dojam koji se dobije prilikom ulaska u objekt. Na taj način opći kontekst rada i boravka djece u sobi dnevnog boravka je značajno poboljšan. Pored toga, zamijenjen je dio prozora zbog učestale potrebe kvalitetne izmjene svježeg zraka.

DV Svetog Anastazija – vrtić se nalazi u prizemlju crkve Svetog Anastazija u mjesnom odboru Sveti Kajo. Radi se o adaptiranom prostoru unutar kojeg su smještene jedna jaslična i jedna vrtićka skupina. Prostor vrtića je temeljito uređen i opremljen kvalitetnom opremom (namještajem, kuhinjskim namještajem, didaktikom,...). Adaptaciju prostora i nabavu opreme financirali su tvrtka Cemex iz Solina i grad Solin.

DV Škrinjica radi u prostoru kuće Romić (prizemlje zgrade). Vrtić je konceptijski dobro riješen i opremljen kvalitetnom opremom. Nabavljen je namještaj i didaktika, a vrtićka kuhinja je opremljena s novim namještajem i funkcionalnim aparatima. Oko vrtića je postavljena zaštitna ograda koja je oličena svijetlim bojama. U proteklom periodu uređeno je dvorište vrtića zahvaljujući organiziranim dobrovoljnim akcijama (u kojima je sudjelovalo osoblje vrtića, dio roditelja i pojedini građevinari s područja grada Solina) te financijskoj pomoći zaklade Kajo Dadić (novcu koji je dobiven na raspisanom natječaju – cca 13 000 kn). Uređena je podloga dvorišta, oličeno je odgovarajućim bojama, nabavljeni su lonci za cvijeće. Pored toga, riješen je i problem vanjske rasvjete koja nije adekvatno funkcionirala u proteklom periodu. Postavljene su i komarice na kuhinjske prozore, podignute su utičnice u sobama boravka na zakonom propisanu visinu, a nabavljen je i dio namještaja. Na glavnom ulazu postavljen je sustav elektromagnetnog otvaranja vrata kako bi se izbjegla mogućnost da

se bilo koje dijete udalji iz objekta bez nadzora osoblja. Problem vanjskih rekvizita i postavljanja adekvatne podloge nastojat će se riješiti u narednom razdoblju.

Problem uznemiravanja korisnika i osoblja vrtića **DV Tratinčica** i oštećenja objekta znatnim dijelom je riješen pomoću postavljanja novog sustava video nadzora te pomoću podizanja dodatnih ograda oko jednog dijela dvorišta. Središnji pregradni zid vrtića, koji je dotrajao i ozbiljno oštećen, u potpunosti je zamijenjen. Isto tako, sanirana su dva dječja WC-a. Zahvaljujući pomoći gradskih službi, vanjski prostor vrtića, predviđen za igru djece, je saniran – zatrpane su i blokirane pukotine i rupe koje su se pojavile na više mjesta na dječjem igralištu. Vanjski prostor je opremljen novim funkcionalnim elementima – nabavljen je novi pješčanik (koji se može zatvoriti i zaključati), ljuljačke, klackalice i ostali neophodni elementi. I ograda vrtića je oličena vedrim i živim bojama. U posljednje vrijeme sanirani su svi oštećeni prozori na vrtiću – ugrađena su dodatna osiguranja kako bi se spriječilo ispadanje prozora iz svojeg ležišta (što predstavlja ozbiljnu opasnost za djecu i osoblje). Zbog kontinuiranih problema s električnim instalacijama od jeseni smo rekonstruirali glavni razvodni električni ormar i zamijenili sva rasvjetna tijela. U godini koja je za nama nabavljen je i dio namještaja za potrebe pedagoškog rada u odgojnim skupinama (dječji stolovi i stolice, police i kutić kuhinje).

U proteklom razdoblju sanirana je fasada objekta u kojem je smješten **DV Vjeverica**, izmijenjeni su svi prozori, a i kuhinja je u potpunosti uređena. Nabavljen je i dio namještaja u sobi boravka djece te namještaj u sobi za odgojitelje. Funkcionalnost vanjskog prostora podignuta je na višu razinu i primjereno riješena čime je djelatnicima vrtića definitivno omogućen bolji nadzor i kvalitetno praćenje djece na obje etaže vanjskog igrališta. Vanjsko igralište je sanirano na način da su oštećeni dijelovi igrališta prekriveni odgovarajućim pijeskom kako bi se izbjegla mogućnost zadržavanja vode na igralištu. Nabavljen je i novi pješčanik kako bi se proširio repertoar pedagoških mogućnosti na vanjskom prostoru. Međutim, tijekom protekle dvije godine pojavili su se određeni problemi s vlaženjem objekta sa sjeverne i južne strane. Kod jakih kiša dolazi do značajnog prodora vode u unutrašnjost vrtića i to na način da se dio vode doslovno slijeva niz zidove. Kao posljedica takvih okolnosti, nastala su velika oštećenja laminata i unutrašnjih zidova. Stoga, sanacija objekta tijekom ljetne stanke postaje prioritetni zadatak. U prvom redu neophodno je urediti krov (podići betonske ploče i postaviti novu hidroizolaciju), a zatim obojati prostor i postaviti novi laminat ili parket.

DV Maslačak – u prethodnom periodu unutrašnjost i vanjski zidovi vrtića djelomično su oličeni. Zahvaljujući pomoći osnivača vrtić je u značajnoj mjeri preuređen – izmijenjeni su svi prozori i vrata, na krovu je postavljena hidroizolacija, uvedeno je centralno grijanje, prostor je klimatiziran, zamijenjen je veći dio namještaja, a preuređena je i vrtićka kuhinja. Zamijenjeni su i oštećeni vanjski elementi za igru djece. Zbog nedovoljnog kapaciteta za prihvata sve djece predškolske dobi s područja općine Dugopolje, općinske vlasti su odlučile nadograditi objekt sa još dvije sobe za boravak djece. Očekuje se dobivanje uporabne i pedagoške dozvole do početka nove pedagoške godine. Radovi su u tijeku.

DV Pinokio iz Muća u posljednjih je nekoliko godina značajno saniran i uređen zahvaljujući brizi općinskih vlasti. Na objektu su izmijenjeni svi prozori i vrata, a problemi s prodorom oborinskih voda u priručnu kuhinju i spremu vrtića napokon su riješeni. Pored toga, vrtić je opremljen odgovarajućim namještajem i neophodnom didaktikom, kuhinjskim priborom i perilicom suđa. Vrtić je dobio i značajan komplet narodnih nošnji za potrebe

kraćeg programa folklornog stvaralaštva za djecu predškolske dobi te odgovarajuće vitrine za njihov siguran smještaj i pohranjivanje.

DV Sveti Ante – troškove uređenja vrtića snosila je općina Klis, dok je opremanje vrtića namještajem i didaktikom potpomoglo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Oprema vrtića je kvalitetna (didaktika, namještaj i dr.), dobro odabrana i veoma funkcionalna. Međutim, dio opreme, neophodan za redovito obavljanje djelatnosti, nije isporučen jer se nije nalazio na popisu Ministarstva. Razliku u opremi nadomjestila je općina Klis vlastitim sredstvima: ležaljke, ormari za ležaljke, dječje garderobe, itd. Osnivač je krenuo i s nužnim uređenjem vanjskog boravišnog prostora – postavljena je nova zaštitna ograda, nasuta je zemlja, zasađeno cvijeće. Zahvaljujući pomoći Crvenog križa grada Solina vrtićko igralište je značajnim dijelom opremljeno neophodnim vanjskim elementima i u velikoj mjeri privedeno svrsi.

Unutrašnjost **DV Sveti Roko** je obnavljana u proteklom periodu (oličeni su zidovi, zatvori, unutrašnja stolarija,...). Nalijevanjem nogostupa uz sjeverni zid objekta otklonjena je mogućnost ulaska vode u prostorije vrtića. U proteklom razdoblju, zahvaljujući potpori općine Klis, fasada na objektu obnovljena je u potpunosti što je u značajnoj mjeri spriječilo prodor vode u prostorije vrtića. Isto tako, postavljeni su novi prozori na sva prozorska okna (dio prozora je bio dotrajao, a u jednom dijelu prozora uopće nije bilo). U posljednje vrijeme nabavljen je i veliki dio vrtićkog namještaja. Kupljene su police, ormar, ležaljke, policica za knjige na kotačima i jedan veliki polivalentni kutić. Osim toga, nabavljene su i nove igračke za vanjski prostor (lopte, vozila, guralice i sl.).

Povećanjem broja vrtića, odnosno onih programa koji uključuju ručak (jaslica i 10 - satnih programa) uvelike je podignut broj obroka koji se pripremaju u **Centralnoj kuhinji**. Kuhinja svake godine ima sve više i više obroka, a ukoliko tome pridodamo i obroke Pučke kuhinje, taj se broj penje i iznad 800. Takva poslovna okolnost uvjetuje i određene materijalno - organizacijske promjene te nabavku novih kuhinjskih strojeva i elemenata. U skladu s time, kuhinju smo u proteklom razdoblju opremili novim, suvremenim i funkcionalnim strojevima: univerzalnim strojem, velikim hladnjakom, profesionalnim strojem za pranje posuđa itd., a nabavljen je i značajan dio novih lonaca za transport hrane. U prethodnom razdoblju Centralna kuhinja je oličena u cijelosti. Isto tako, zamijenjeni su svi prozori i vrata na kuhinji i na taj način su osigurani adekvatniji radni uvjeti za kuharice i pomoćno osoblje.

Ulazak vode kroz kanal za ventilaciju u Centralnu kuhinju i dalje nije do kraja riješen. Kod jačih kiša može se vidjeti (premda u izrazito manjem obimu) kako su dijelovi nape koja se naslanja na ventilacijski otvor mokri i kako s njih kapa voda.

Centralna praonica – Sanacijom stropa objekta i intervencijom na terasama koje se nalaze iznad praonice (postavljanjem nove, visokokvalitetne hidroizolacije) dugogodišnji problem ulaska vode u prostorije Centralne praonice je riješen. Inače, Centralna praonica je opremljena kvalitetnim i suvremenim strojevima za pranje, peglanje i sušenje rublja i posteljine te ostalom neophodnom opremom. Rad je organiziran na adekvatan način i sve potrebe Vrtića za uslugama ovakvog tipa uredno se zadovoljavaju.

Zaključno bi se moglo reći kako gotovo svi vrtići i ostali objekti u kojima rade zajedničke stručne službe imaju primjerene i prihvatljive materijalno - tehničke uvjete. Međutim, pored navedenih nabavki i spomenutih rekonstrukcija većina objekata i dalje treba određene popravke i konkretna materijalna ulaganja. To se odnosi i na namještaj i didaktiku.

2.2. Didaktika

Opremanje odgojnih skupina didaktičkim materijalom jedan je od trajnih zadataka koji je predviđen u našem radu. I ove pedagoške godine izdvojili smo određena financijska sredstva za nabavku didaktičke opreme. Pritom valja naglasiti potpuno opremanje novootvorenog vrtića Jadro te nabavku didaktičkog materijala za jednu jasličnu i jednu vrtićku skupinu. Posebnu smo pozornost posvetili nabavci raznovrsnih didaktičkih igračaka, konstruktivnih igračaka, slagalica, elemenata za razvoj fine motorike te igračaka koje ciljano potiču razvoj matematičko – logičkih sposobnosti, vodeći pri tom računa o djeci s posebnim potrebama (djeci s teškoćama u razvoju i darovitoj djeci).

I pri nabavci ostalog materijala za rad s djecom (neoblikovanog materijala) u prvi plan smo stavljali njegovu raznovrsnost, imajući u vidu cjelokupan i ujednačen razvoj dječje osobnosti, ali i specifične interese djece i odgojitelja. Široki izbor različitog materijala omogućuje domišljat i kreativan rad (izražaj) svakog pojedinog djeteta, ovisno o njegovim razvojnim potencijalima. Isto tako, bogatstvo neoblikovanog materijala daje dovoljno prostora i odgojiteljima za izražavanje i afirmaciju vlastitih kreativnih potencijala.

2.3. Izvori sredstava

Djelatnost Ustanove financira se iz:

- proračuna grada Solina
- proračuna općina Klis, Muć i Dugopolje
- uplata roditelja
- sredstava koje doznači Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
- doznačenih sredstava Splitsko - dalmatinske županije

Jedinice lokalne samouprave financiraju plaće djelatnika u vrtićima na svom području, dio materijalnih troškova te proporcionalni udio u plaćama „zajedničkih službi“ u skladu s veličinom i zastupljenošću unutar ustanove (brojem odgojnih skupina).

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Njega i skrb za tjelesni rast i razvoj djeteta jedno je od najosjetljivijih područja rada u dječjem vrtiću, posebno u odnosu na brigu za sigurnost i zdravlje svakog djeteta što je, svakako, i osnovni preduvjet za uspostavljanje odnosa povjerenja između roditelja i vrtića. Očuvanje i unapređenje postojećeg zdravlja djeteta, zadovoljavanje potreba, interesa i prava djeteta, osiguranje sigurnog i poticajnog okruženja, kretanje i boravak na otvorenom i kvalitetna prehrana dio su svakodnevnih zadaća svih zaposlenika vrtića, a posebno zdravstvenog voditelja. U praksi se ovi aspekti rada izražavaju u održavanju čistoće svih prostora u objektima i njihovim okolišima, u stalnoj suradnji između vrtića i roditelja, suradnji s pedijatrima u Domu zdravlja, obvezi liječničkih pregleda prije prijema djece u vrtić, vođenja zdravstvene evidencije o svakom djetetu i brizi oko prehrane djece.

3.1. Razgovori radi snimanja početnog stanja u skupini (stručni suradnik – dijete – roditelj)

U suradnji sa psihologom, pedagogom i logopedom vrtića izvršeno je promatranje početnog stanja u skupini. S roditeljima je organizirano intervjuiranje radi prikupljanja podataka o obiteljskoj anamnezi, razvojnom statusu djeteta i njegovim potrebama.

Iz analize dostavljenih potvrda sistematskog pregleda pred polazak u vrtić izdvojili smo djecu s kroničnim bolestima i zdravstvenim teškoćama; većina djece je uredno cijepljena prema kalendaru cijepljenja, osim djece koja imaju kontraindikaciju za cijepljenje zbog osnovne bolesti i koja su pod nadzorom izabranog pedijatra.

Za svu novoupisanu djecu otvaraju se kumulativni i zdravstveni kartoni u kojima se evidentiraju podaci dobiveni redovitim praćenjem dinamike psihofizičkog rasta i razvoja, zatim podaci o specifičnim razvojnim potrebama djece (na temelju praćenja odgojitelja, stručnih suradnika, antropometrijskog mjerenja, dječjih radova ...), pobol u toku pedagoške godine i eventualni razvojni i zdravstveni problemi.

3.2. Prehrana (zdrava prehrana) – planiranje jelovnika

Tijekom pedagoške godine izrađivani su mjesečni, energetske - prehranbeno obrađeni jelovnici za 10 - satne, 5 - satne i jasličke programe prema prehranbenim smjernicama (NN 121, od 26.11.2007.) „Prehranbeni standardi za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću – jelovnici i normativi“ (Vučemilović, Šisler) Zagreb, 2007. Za djecu kod kojih je dijagnosticirana preosjetljivost na neku vrstu hrane rade se prilagođeni jelovnici na temelju kojih su se u Centralnoj kuhinji pripremali obroci. Također je izrađen i Program potrošnje vitamina C po odgojnim skupinama te jelovnik predviđen za izlete.

Kontinuirano se prati i primjena normativa jelovnika na razini Centralne kuhinje i čajnih kuhinja vrtića. Isto tako, prati se i način skladištenja robe i svakodnevno obavlja kontrola svježine i kvalitete namirnica. Tijekom godine praćena je konzumacija obroka u svim vrtićkim skupinama, a ona najčešće ovisi o prehranbenim navikama djeteta i o poticaju od strane odgajatelja.

Prema ugovoru s NZZJZ Split, dva puta u godini (listopad i travanj) uzeti su uzorci hrane glavnog obroka iz Centralne kuhinje kroz 5 dana i jedan uzorak hrane u svim čajnim kuhinjama. Analiza hrane je odgovarala Pravilniku o mikrobiološkim standardima za namirnice i Pravilniku o dopuni i izmjeni Pravilnika o mikrobiološkim standardima za namirnice. Od 22. do 26. siječnja u DV Labud uzeti su dnevni obroci kroz 5 dana zbog određivanja hranjivo - energetskeg sastava obroka. Energetska vrijednost obroka te zastupljenost hranjivih tvari planirane su i procijenjene prema uzrastu djece i duljini boravka u vrtiću, sukladno Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima. Zastupljene su visokovrijedne namirnice (mlijeko i proizvodi, meso i proizvodi, voće i povrće).

U svim objektima su uzeti uzorci vode na kemijsku i mikrobiološku analizu. Prema ispitanim pokazateljima uzorak vode udovoljava uvjetima Zakona o vodi za ljudsku potrošnju NN56/13, Pravilnika o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju NN 125/13.

3.3. Higijensko – sanitarna zaštita

Prema ugovoru sa NZZJZ dva puta tijekom pedagoške godine uzeti su brisevi radnih površina, pribora za hranu i ruku djelatnica Centralne kuhinje i čajnih kuhinja svih vrtića. Svi nalazi briseva bili su uredni i odgovaraju Pravilniku o normativima mikrobiološke čistoće. Tijekom pedagoške godine, prema zakonskim odredbama (za pomoćno - tehničko osoblje 2 puta u godini i odgajateljice 1 put u godini) su planirani, realizirani i evidentirani sanitarni pregledi osoblja. Tečaj higijenskog minimuma su prošle i položile pomoćnice prema evidenciji. Obavljena je edukacija djelatnica na temu Minimum higijenskih mjera i plan dezinfekcije dječjih vrtića.

Kontinuirano je praćeno higijensko – sanitarno održavanje vrtića i njihovih okoliša (opće stanje objekata, čistoća, način čišćenja i sredstva koja se upotrebljavaju, način dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, zagrijavanje i zračenje prostora, osvjetljenje prostorija, stanje okolnog prostora vrtića, osobna higijena radnika i djece predškolske organizacije). U skladu s ugovorom s poduzećem „Ciklon“ izvršena je dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija po vrtićima 2 puta u godini, a u nekim vrtićima i dodatno, ovisno o potrebama (pojava žohara, muha, komaraca i sl.). U rujnu je napravljena nadopuna kutija hitne pomoći (zavoj, sterilne gaze, leukoplast, hidrogen, rukavice za jednokratnu upotrebu i sl.).

Napravljena je nabava sustava za odlaganje iskorištenih jednokratnih pelena za jaslice (Sangenik sustav – spremnik i kazete s folijom).

Sustav HACCP-a (sustav koji identificira, procjenjuje i kontrolira opasnosti koje su značajne za sigurnost hrane) se zadovoljavajuće primjenjuje u svim vrtićkim kućama i Centralnoj kuhinji. Sve djelatnice poštuju napravljene programe čišćenja i dezinfekcije, nošenja zaštitne odjeće i obuće i higijenske upute. Stupanj implementacije HACCP-a je na zadovoljavajućem nivou. Interni audit obavljen je 04.11.2014.

3.4. Zdravstvena zaštita djece

Kontinuirano se prati dnevni ritam djeteta tj. zadovoljavanje potreba djece za hranom, napitkom, dnevnom tjelovježbom, dnevnom odmorom, kretanjem, izlaskom na zrak, klimatskim uvjetima u prostoru itd.

Prema programu praćenja prehranbenog zdravlja djece izvršeno je antropološko mjerenje.

Rezultati na uzorku od 574 djece dužeg boravka s ručkom argumentiraju sljedeće:

- 9,6% (55 djece) je umjereno pothranjeno
- 8,4% (450 dijete) je normalno uhranjeno
- 7,7% (44 djece) je preuhranjeno
- 4,3% (25 djece) je pretilo

Rezultati na uzorku od 168 djece kraćih programa bez ručka argumentiraju sljedeće:

- 0,5% (1 dijete) je pothranjeno
- 15,5% (26 djece) je umjereno pothranjeno
- 71,5% (120 djece) je normalno uhranjeno
- 8,3% (14 djece) je preuhranjeno
- 4,2% (7 djece) je pretilo

O rezultatima mjerenja obaviješteni su odgajatelji i roditelji djece, a rezultati ispitivanja su uneseni u zdravstvene kartone djece.

Izvršen je pregled vida optotipom 3m dr. Jovičević. Evidentirane su:

- smetnje vida u 29 djece (imaju korigiran vid naočalama i pod kontrolom su)
- moguće smetnje vida u 9 djece (preporučeno da naprave pregled kod okulista)
- nistagmus 1 dijete

Tablica 3. Zabilježene zdravstvene poteškoće

Vrsta teškoće	Broj djece
problemi vida	29
nistagmus	1
bronhitis	1
srčane greške	7
dermatitis	5
alergije na hranu	11
febrilne konvulzije	3
epilepsija	1
celijakija	1
Down sindrom	3

hemipareza	1
artritis	1
bolesti bubrega	1
oštećenje sluha	2
Ukupno	67

Tablica 4. Epidemiološke situacije

Vrsta bolesti	Broj zaražene djece
šarlah	17
varičele	72
mononukleoza	4
gripa	3
virusni meningitis	1
peta dječja zarazna bolest	4
upala pluća	4
Ukupno	105

Svi slučajevi su se pojavljivali sporadično, u različito vrijeme i različitim vrtićima, dok epidemiju varičela bilježimo u DV Krijesnica, DV Vjeverica, DV Škrinjica, DV Maslačak, DV Labud, DV Salona.

Kod epidemioloških situacija poduzete su sljedeće mjere:

- izolacija djeteta
- praćenje ostale djece u skupini za vrijeme trajanja inkubacije
- pojačana higijena prostora i igraćaka
- pisani materijali o karakteristikama bolesti za roditelje i odgajatelje

Od ozljeda, kroz ovu pedagošku godinu imali smo prijavljenih 8 ozljeda: frakturu potkoljenice, frakturu kosti u stopalu i frakturu nosa, zatim posjekotine na obrazu, usnici i bradi, jednu nesvjesticu i udarac u području sljepoočne kosti. Djeca s frakturama su odvedena na Hitnu pomoć gdje im kosti imobilizirane, posjekotine su sanirane unutar vrtića jer su površinske.

Tijekom godine praćen je i evidentiran pobol djece. Kao i svake godine djeca su najviše pobolijevala od respiratornih infekcija (upala grla, uha, angine, sinusitis, upala pluća i sl. u zimskim mjesecima), a bilježimo i izostanak djece zbog tonzilektomije (prijavljeno 3 djece).

Zdravstveni odgoj se kontinuirano provodi na sljedeće teme:

- Zdravlje zubi
- Brinem se za svoje tijelo
- Čistoća je pola zdravlja

U suradnji sa Državnom službom za zaštitu i spašavanje zapovjednik Željko Ljubičić je održao prezentaciju na istu temu i upoznao djecu sa svim službama koje nam pomažu.

Ovu pedagošku godinu poseban naglasak je stavljen na higijenu usne šupljine pa je na ovu temu u svim skupinama napravljen zdravstveni odgoj s power point prezentacijom, raznovrsnim slikovnim materijalom, slikovnicom M. Kušeca „Perem zube svaki dan“ uz praktično pranje zubi. U suradnji s udrugom Život i studentima Dentalne medicine Split, djeci dječjeg vrtića Salona predstavljen je projekt Zubolina (projekt s ciljem promicanja oralnog zdravlja).

3.5. Socijalna skrb

Na osnovu odredbi „Pravilnika o kriterijima za obračun sudjelovanja roditelja u cijeni programa“ 76 djece s područja grada Solina i ostalih osnivača plaćaju umanjenu cijenu vrtića. Korisnici novčane pomoći Centra za socijalnu skrb (3 djece) oslobođeni su sudjelovanja u cijeni programa. Isto tako, ova su djeca oslobođena i plaćanja blagdanskih poklona, ulaznica za kazališne predstave, plaćanja radnih lista i slikovnih mapa i sl.

Svi su oni, dakako, sa zdravstvenog aspekta zbrinuti i praćeni tijekom pedagoške godine.

U ustanovi smo obilježili i Svjetski dan zdravlja mjerenjem krvnog tlaka i razine šećera u krvi za sve zainteresirane djelatnike.

4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

4.1. Vrste programskih opredjeljenja i praćenje odgojno – obrazovnog procesa

Redoviti odgojno – obrazovni rad realizira se kroz različite programe. Prednost se daje razvojno – primjerenom programu zasnovanom na praćenju i poznavanju razvoja djece. U vrtićima se njeguje poseban identifikacijski element koji daje specifičnost svakoj odgojnoj skupini. Taj specifikum čine osobni potencijali i kreativnost odgojitelja te struktura odgojne skupine.

Tablica 5. Vrste programskih usmjerenja

Dječja kuća	Programsko opredjeljenje
1. Salona	poticanje darovitosti, ekološka, likovna
2. Tratinčica	tradicija
3. Škrinjica	ekološka
4. Paun	estetsko uređenje
5. Sunčica	likovna
6. Labud	ekološka, sportski program
7. Papaline	glazbeno – scenska
8. Krijesnica	likovna
9. Vjeverica	lutkarsko – scenska
10. Jadro	vjerski odgoj, sportski program
10. Sv. Roko	likovna, suradnja s roditeljima
11. Pinokio	tradicija
12. Maslačak	glazbeno – scenska, lutkarska
13. Patkica	glazbeno - scenska, likovna
14. Maslina	vjerski odgoj
15. Bubamara	likovna, vjerski odgoj
16. Sv. Ante	tradicija
17. Sv. Anastazije	lutkarsko - scenska

U suradnji sa stručnom službom, ravnatelj prati realizaciju programa i uspješnost tijekom aktivnosti te kvalitetu funkcioniranja unutar odgojne skupine. Kvaliteta odgojno – obrazovnog procesa prati se tijekom cijele godine, a ta zapažanja kao i procjene koje se odnose na duži vremenski period razmatraju se i vrednuju kroz konzultacije s odgojiteljima, nakon kojih se donose konkretniji zaključci i planovi koji određuju daljnji tijek aktivnosti i sadržaja.

4.2. Permanentno usavršavanje

Permanentno usavršavanje stručnih suradnika i odgojitelja bitan je i neizostavan dio kontinuiteta u njihovoj teorijskoj izobrazbi, ali i važan put u stjecanju i primjeni novih znanja i vještina u svakodnevnom odgojno – obrazovnom radu.

Permanentno usavršavanje stručnih suradnika i odgojitelja realizira se kroz praćenje stručne literature, edukacije, seminare, radionice, savjetovanja, razmjenu iskustava, stručne aktive i dr. U pedagoškoj godini 2014./15. nastavljena je realizacija prošlogodišnjih projekata:

Tablica 6. Realizacija prošlogodišnjih projekata

Projekt	Dječja kuća
„Što se krije u bakinoj škrinjici?“	Labud, Škrinjica i Pinokio
„Odgoj za vrednote“	Labud
„Odgovornost u pravima“	Papaline
„Socijalna kompetencija djece predškolske dobi“	Tratinčica
„Živjeti prijateljstvo“	Papaline
„Domaće životinje“	Sv. Ante
„Moj vrtić“	Sv. Anastazije
„Operi ruke“	Patkica
„U zdravom tijelu, zdrav duh“	Labud
„Zanimanja“	Tratinčica
„Zdrava prehrana“	Salona
„Poveži se bojom-približi se slikom“	Labud, Sv. Roko, Sunčica, Salona, suradnja s NZJZ Split

U tijeku prethodne pedagoške godine realizirano je 9 Vijeća odgojitelja s temama iz psihološko - pedagoške struke i različitih tehnika odgojno - obrazovnog rada s djecom predškolske dobi u vidu usmenih izlaganja, predavanja, radionica i diskusija.

Tablica 7. Vijeća odgojitelja

Redni br.	Tema	Voditelji	Datum
1.	Najava pedagoških događanja, izvješća o ljetnom dežurstvu, izvješća o radovima preko ljeta i dr.	Stručna služba i ravnatelj	8./2014.
2.	Kako djetetu približiti različitost?	Josipa Vukšić	11./2014.
3.	Izvješće s Dana predškolskog odgoja	Mirjana Grljušić, Bernarda Roudi	12./2014.
4.	Organizacija dnevnog odmora djece u vrtiću, proslava rođendana u vrtiću i dr.	Stručna služba i ravnatelj	12./2014.
5.	Izbor člana upravnog vijeća, obavijest za maskare i dr.	Stručna služba i ravnatelj	1./2015.
6.	Inkluzija djeteta s	Josipa Vukšić i Dijana Puljiz	2./2015.

	teškoćama		
7.	Organizacija poticajnog prostora, materijala i vremena	Jagoda Tadić i Mladenka Vosila	4./2015.
8.	Higijena glasa glasovnih profesionalaca	Ivona Jozić	5./2015.
9.	Prevenција ovisnosti o internetu	Anita Čudina	6./2015.

Provedeno je akcijsko istraživanje u dvjema jasličkim skupinama s ciljem podizanja svijesti odgojitelja o razvojnim potrebama djece jasličke dobi te jačanja stručnih kompetencija odgojitelja kao preduvjet oblikovanja poticajnog prostorno - materijalnog okruženja. Naglasak je bio na jačanju refleksivnih umijeća odgojitelja. S tim u vezi, pod vodstvom pedagoga istraživača održani su sljedeći stručni aktivi:

- 27. studenoga 2014. god. – održana je prva refleksija s odgojiteljima jasličkih skupina s ciljem zajedničke analize postojećeg prostorno - materijalnog okruženja i ponašanja djece u takvom okruženju u DV Tratinčica i DV Bubamara te prijedloga prvih izmjena.
- 15. siječnja 2015. god. – nakon prve faze izmjene prostora održana je druga refleksija s ciljem zajedničke analize ponašanja djece u izmijenjenom prostoru i na temelju toga iznošenje prijedloga za buduće promjene. U istom je terminu održano predavanje za odgojitelje pod naslovom „Suvremene spoznaje o neurobiološkim osnovama učenja djece do 3. godine“.
- 22. siječnja 2015. god. – prezentacija projekta „Kućica – mogu sam/a – možemo zajedno“. Voditelji: mr.sc. Zrinka Marović, pedagog mentor DV Marjan Split i Nediljka Rađa, odgojitelj djece jasličke dobi DV Mandalina.
- 26. veljače 2015. god. – održana posljednja grupna refleksija s ciljem evaluacije unesenih promjena i analize ponašanja djece te osmišljavanje zajedničkih smjernica za budući rad.

U planu je provođenje novog akcijskog istraživanja sljedeće pedagoške godine u još dvije jasličke skupine čiji su odgojitelji pokazali interes za unaprjeđenjem svoje odgojno - obrazovne prakse.

Sudjelovanje u osmišljavanju, organizaciji i realizaciji velikih javnih manifestacija također je važan dio stručnog usavršavanja. To uključuje manifestacije:

- „Solinske Mačkare“ - tradicionalno su se obilježavale ispred zgrade Poglavarstva, ali zbog potrebe za većom sigurnosti djece ove pedagoške godine su održane u Gradskoj športskoj dvorani. Sudjelovala su sva djeca iz svih dječjih kuća te gosti iz privatnog vrtića.

- „Susreti djece u Solinu“ - prezentacija vrtićkog ozračja i aktivnosti unutar lokalne zajednice
- „Dječja olimpijada“ - poticanje športskog duha i zdravog načina življenja
- „Oklen si dite? – smotra folklornog stvaralaštva Maja Matas“ - poticanje i njegovanje tradicijskih igara, vrijednosti i kulture sredine kojoj pripadamo

4.3. Stručno razvojni centar za zaštitne i preventivne programe

Tijekom pedagoške 2014./15. godine nastavljena je edukacija Stručno-razvojnog Centra u kojoj sudjeluje 22 sudionika iz različitih vrtića Splitsko-dalmatinske i Zadarske županije (Split, Omiš, Sinj, Zadar). Održano je 5 modula edukacije kroz različite oblike rada i u suradnji s eminentnim stručnjacima i dugogodišnjim suradnicima:

Predavanja:

- „Psihodinamika obiteljskih odnosa“
- „Uloga obitelji u prevenciji ovisnosti“
- „Autoritet i odgoj“
- „Životne navike i prevencija bolesti u djece predškolske dobi“
- „Identitet i razvoj“
- „Poticanje prosocijalnog ponašanja“
- „Agresivnost“
- „Diskretni zaštitni personalni programi“
- „Dijete i crtež“
- „Učenje tolerancije i prihvaćanje različitosti“

Fokus grupe:

- „Roditelji u vrtiću“
- „Odgovornost“
- „Što to znači zadovoljavanje potreba?“
- „Disciplina“
- „Samopouzdanje“

Radionice:

- „Trebam li što mijenjati?“
- „Igre pijeskom“
- „Pomozi drugom i drugi će tebi“
- „Kako komuniciramo“
- „Kreativnošću do zajedništva“

4.4. Pripravnice

Ovu pedagošku godinu u našem vrtiću pripravnički staž zaključilo je 8 odgojiteljica, a 9 odgojiteljica je još u procesu stažiranja. Program pripravničkog staža detaljno je razrađen i osmišljen za svaku pripravnicu u suradnji s njezinom mentoricom i stručnom službom vrtića te je uspješno realiziran.

Tijekom ove pedagoške godine na polaganje stručnog ispita upućene su:

- Martina Matić (DV Labud)
- Paula Marija Petrašić (DV Paun)
- Anamarija Biuk (DV Salona)
- Ivana Lijić (DV Sv. Anastazije)
- Jelena Žižić (DV Labud)
- Slavica Matijašević (DV Maslina)
- Petra Vrdoljak (DV Sv. Roko)
- Ivana Živaljić (DV Tratinčica)
- Ivana Teklić (DV Papaline)

S pripravničkim radom započele su:

- Sanja Ćukušić (DV Sunčica)
- Zrinka Japirko (DV Sv. Roko)
- Tea Matijašević (DV Labud)
- Lana Jankov (DV Tratinčica)
- Ana Bosančić (DV Salona)
- Nikol Vugdelija (DV Sv. Anastazije)
- Ivana Jurić (DV Maslina)
- Jelena Paradžik Eterović (DV Paun)

Konzultacije s mentorima i pripravnicama provedeni su tijekom pedagoške godine. Redovito su održavani sastanci stručnog suradnika pedagoga s pripravnicama. Na sastancima su elaborirane teme i pitanja koje propisuje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, a koje su relevantne za polaganje stručnog ispita i to prema sljedećem rasporedu:

- 2. prosinca 2014. Anamarija Biuk, tema: „Neodvojivost njege, odgoja i obrazovanja djece u jaslicama“
- 19. siječnja 2015. Paula Marija Petrašić, tema: „Dječji vrtić kao dječja kuća“
- 16. ožujka 2015. Ivana Teklić, tema: „Razvojni i integracijski pristup u planiranju, programiranju, praćenju i vrednovanju odgojno - obrazovnog procesa u dječjem vrtiću“
- 23. ožujka 2015. Tea Matijašević, tema: „Organizacija poticajnog prostora, materijala i vremena za dječje aktivnosti u predškolskoj ustanovi“

4.5. XX. Dani predškolskog odgoja

Dani predškolskog odgoja su stručno – znanstvena manifestacija teorijskog i praktičnog profila iz domene predškolske pedagogije i srodnih disciplina koja se organizira gotovo svake godine na području naše županije. Na njoj sudjeluju stručnjaci iz cijele Hrvatske, ali i iz nekih stranih država, tako da često ima i međunarodni karakter.

Sredinom studenog 2014. godine održani su 20. Dani predškolskog odgoja Splitsko – dalmatinske županije u Splitu. Organizatori ovogodišnjih Dana bili su dječji vrtići iz Splita i Filozofski fakultet Split. Odgojitelji i stručni suradnici DV Cvrčak i ove godine su sudjelovali kroz različite oblike rada.

Tablica 8. Oblici sudjelovanja na Danima predškolskog odgoja

Ime i prezime odgojitelja/ stručnog suradnika	Naslov rada	Oblici sudjelovanja
Mirjana Rizvan, Gorana Ištuk, Petra Vrdoljak	Vjerujem u anđele	ppt
Mirjana Grljušić, Sandra Smodlaka	Kreativnost u dječjem razvoju	Rad u zborniku
Ivona Jozić	Važnost rane predverbalne faze i verbalne komunikacije u vrtiću	Rad u zborniku, ppt
Bernarda Roudi	Kako pričom „iz glave“ do pričaonice - knjižnice	Rad u zborniku
Žana Pavlović	Sretni tragovi, sigurni koraci - Retrospektiva suradnje predškolskih ustanova s NZJZ Split	Rad u zborniku, ppt

4.6. XIX. Mačkare

Ovogodišnje dječje maškare nastavak su dugogodišnje tradicije nastale suradnjom DV Cvrčak i privatnih vrtića u Solinu. Kao i dosad, sudjelovala su sva djeca iz navedenih ustanova. Maske su bile poprilično raznolike, ali istovremeno i ujednačene za svaki vrtić pojedinačno tako da odgojitelji mogu lakše koordinirati, pratiti i nadzirati događanja u vlastitoj skupini. Na taj se način mogu, i to dosta uspješno, prevenirati mogući nesporazumi i problemi. Nakon svečane povorke djeca su uživala u programskom dijelu koji je trajao pedesetak minuta. Sam koncept programa uključivao je puno pjesme, plesa, ali i nekoliko nagradnih igara.

4.7. VIII. Smotra folklornog stvaralaštva Oklen si dite? – Smotra folklornog stvaralaštva Maja Matas

Sredinom travnja u Domu kulture u Solinu organizirali smo osmu Smotru folklornog i etno stvaralaštva. Cilj manifestacije je bio potaknuti, senzibilizirati i educirati djecu, kolege, ali i širu javnost za razvoj i njegovanje naše kulturne baštine. U vremenu sve izraženije

globalizacije stječe se dojam kao da se postupno gubi iz vida izvorna ljudska potreba za profiliranjem nacionalnog i kulturnog identiteta. U tom smislu je organizirana i ova smotra kako se ne bi zaboravilo naše kulturno blago i kako bi se pojačala osjetljivost u prvom redu djece, ali i lokalnog stanovništva za sve ono što su nam ostavili u nasljeđe naši očevi i djedovi. Nastupila su djeca iz velikog broja vrtića prezentirajući specifičnosti svoga kraja – Solina i Zagore.

4.8. XXII. Susreti djece u Solinu (Dani dječjeg vrtića Cvrčak - Solin)

Susreti djece u Solinu je manifestacija koja traje već niz godina, a putem koje nastojimo lokalnoj zajednici prezentirati praktične aktivnosti i pedagoške modele koji se prakticiraju u svakodnevnom radu u dječjem vrtiću.

Isto tako, trudimo se motivirati i uključiti što veći broj djece koja nisu obuhvaćena predškolskim edukativnim programima s ciljem da im se približe načini učenja i mogućnosti kreativnog izražavanja koji se prakticiraju u radu s djecom.

Značajan odaziv djece predškolskog i školskog uzrasta nije izostao ni ove godine. Njihov golemi interes i predanost aktivnostima bili su vidljivi kroz kontinuirani višesatni angažman. To što je zainteresiranost trajala danima najbolji je pokazatelj svrsishodnosti i prihvaćenosti manifestacije.

I ovu smo godinu Susrete djece u Solinu obogatili nizom radionica. Djeci su ponuđene različite radionice kroz koje su mogli slikati i izrađivati različite kreacije sa odgovarajućim materijalima te rješavati logičko - matematičke zadatke primjerene njihovom interesu i dobi. Svaki vrtić s područja grada Solina pripremio je po jedan scenski nastup djece kojim je upotpunio programsku raznolikost.

Ponuđene radionice na Susretima djece u Solinu:

- Mozgalice (matematičko – logički zadaci i igre)
- Kreacije s papirom (kolaž papir, krep - papir)
- Izrada lutkica (drveni materijali, tekstil)
- Likovne radionice (vodene boje)
- Rad s plastelinom

4.9. XI. Dječja olimpijada

U organizaciji DV Cvrčak i grada Solina organizirana je jedanaesta po redu Dječja olimpijada. Olimpijada je organizirana pod pokroviteljstvom HOO, a organizacijsko - tehničku pomoć dobrim nam je dijelom pružila Solinska zajednica športova. Manifestacija je održana polovinom svibnja na stadionu NK Solin.

Natjecanje je organizirano u nekoliko disciplina, i to:

- trčanje na 50 metara (dječaci i djevojčice)
- štafeta - trčanje 4 x 50 m (dječaci i djevojčice)

- skok u dalj (dječaci i djevojčice)
- bacanje loptice (dječaci i djevojčice)
- nogomet – (dječaci i djevojčice)

Sudjelovali su predstavnici svih vrtića iz ustanove te djeca iz privatnih vrtića. Kako bi izbjegli moguću podzastupljenost pojedinih vrtića inzistirali smo da iz svake odgojne skupine bude prisutno po nekoliko kandidata.

Manifestacija je protekla u veoma dobrom, primjerenom i tolerantnom ozračju. Pobjednicima su uručene medalje (zlatne, srebrne i brončane) te pehari za grupna takmičenja koji su bile posebno izrađeni za ovu priliku. I ove godine su uručene plakete i pehar za fair play ekipu.

4.10. Djeca s posebnim potrebama

Tijekom listopada 2014. god. prema „Uputama za identifikaciju djece s posebnim potrebama i/ili teškoćama u razvoju“ identificirana su djeca s obzirom na težinu teškoće, vrstu potrebe i nužnosti psihološke intervencije. Nakon prikupljenih anamnestičkih podataka, informacija od strane roditelja i odgojitelja te opservacija djece po odgojnim skupinama u proteklom periodu, izrađen je i kompletiran popis djece s posebnim potrebama. Ukupan broj evidentirane i identificirane djece s posebnim potrebama je 259. Od tog broja 204 djece ima neku vrstu teškoće u razvoju, a 55 ih je potencijalno darovitih.

Nakon zdravstvene, psihološke i logopedске opservacije svakog djeteta, identifikacije dominantne teškoće putem adekvatnih dijagnostičkih tehnika i uvida u dostupnu medicinsku dokumentaciju, odgajateljima su pružene informacije i sugestije za daljnji rad s ovom djecom. Kroz individualne razgovore roditeljima ove djece pružene su osnovne informacije o zdravstvenom, psihološkom ili logopedskom statusu te su djeca ili upućena kod stručnjaka određenog profila radi daljnjeg dijagnostičkog i/ili terapijskog tretmana (liječnika, logopeda, edukacijskog rehabilitatora, psihologa, ...) ili su uključena u terapijski rad u samom Vrtiću.

U istom periodu identificirana su i djeca koja su već uključena u određeni vid tretmana izvan vrtića u skladu s vrstom i stupnjem teškoće i/ili socijalne skrbi. S roditeljima iste djece ostvarena je suradnja kroz razgovore i razmjenu informacija koje se odnose na ukupno praćenje rasta i razvoja djeteta (funkcioniranje djeteta u odgojnoj skupini, nalazi liječnika, iskustva u radu socijalnih radnika, psihoterapeuta, logopeda, edukacijskih rehabilitatora i sl.). Od roditelja djece koja su u tretmanu odgovarajućih stručnjaka izvan vrtića, zatražena su mišljenja i nalazi u svrhu izrade baze podataka – dosjea. Baza podataka i stručna dokumentacija o djeci s posebnim potrebama - dosjei sadrže podatke o djetetu putem popisane dokumentacije Zakonom o predškolskom odgoju.

Tablica 9. Djeca s teškoćama u razvoju

Redni br.	Vrsta teškoće	2014/15.
1.	Djeca s oštećenjem vida	29
2.	Djeca s oštećenjem sluha	2
2.	Djeca s poremećajima govorno-glasovne komunikacije	105
3.	Djeca s promjenama u osobnosti uvjetovanim organskim čimbenicima ili psihozom	4
4.	Djeca s poremećajima u ponašanju	12
5.	Djeca s motoričkim oštećenjima	3
6.	Djeca sniženih intelektualnih sposobnosti	3
7.	Djeca s autizmom	3
8.	Djeca višestrukim teškoćama	7
9.	Djeca s zdravstvenim teškoćama i neurološkim oštećenjima (dijabetes, astma, bolesti srca)	36
	Ukupno	204
	(% od ukupnog broja djece)	18,5

Tablica 10. Vrste darovitosti kod potencijalno darovite djece DV Cvrčak

Područje potencijalne darovitosti	Broj
Logičko/matematičko područje	13
Tjelesno/kinestetičko područje	15
Likovno područje	12
Verbalno/lingvističko podr.	8
Socijalno/interpersonalno podr.	19
Glazbeno /scensko podr.	18

Naknadna logopedska trijaža obavljena je za sve odgojne skupine u 18 dječjih kuća u razdoblju 16. 9. 2014. - 8. 12. 2014. (nešto duže je trajala trijaža jer je jedan vrtić naknadno krenuo s radom). Sam postupak trijaže odvijao se na način da odgojitelj izdvoji djecu za koju smatra da im treba stručno mišljenje, a zatim se na tu djecu primijeni kratki trijažni test koji se sastoji od rečenica i slikovnog materijala zasićenih najčešće poremećenim glasovima. Ukoliko je postajala indikacija na prisutnost jezičnih teškoća s djetetom se obavio kratki razgovor o događajima u vrtiću ili ga se zamolilo da kratko prepriča neki događaj iz osobnog iskustva. Zbog velike potrebe za logopedom na solinskom području i velikog interesa

roditelja, odgojiteljima je dana uputa da se usmjere na djecu koja nisu uključena u logopedski tretman i onu za koju oni smatraju da im je pomoć najpotrebnija. Na takav način izdvojeno je 105 djece kod je potvrđeno postojanje jezično - govorne teškoće. Od toga je 74 djece imalo teškoće s izgovorom pojedinih glasova, 20 djece je imalo jezičnih teškoća, 4 djece je pokazivalo usporen razvoj govora, kod 6 djece je primijećen netečan govor, a kod 1 djeteta su uočene komunikacijske teškoće.

Tablica 11. Učestalost pojedinih jezično - govornih teškoća utvrđenih log. trijažom

Jezično - govorne teškoće					Ukupno
Poremećaj izgovora	Jezične teškoće	Poremećaj tečnosti	Komunikacijske teškoće	Usporen / zakašnjeli JGR	
74	20	6	1	4	105

Neposredan rad s djecom s jezično-govornim teškoćama započeo je 15. 9. 2014. i trajao je do 1. 7. 2015. Važno je naglasiti da u terapijskoj skupini nisu bila samo djeca koja su izdvojena tijekom trijaže, jezgru su činila djeca koja su terapiju započela prošle pedagoške godine, tijekom godine javili su se i roditelji djece koja nisu bila prisutna na trijaži ili koji su bili prisiljeni prekinuti započete terapije van vrtića. Zbog toga je odnos učestalosti jezično - govornih teškoća na trijaži i u terapijskoj skupini ponešto drugačiji.

Tjedni raspored za terapije je organiziran od utorka do petka (3 dana jutarnji termini i jedan dan popodnevni). Većina djece je dolazila jednom tjedno, osim djece predškolskog uzrasta i djece mlađe dobi s višestrukim teškoćama koji su dolazili 2 puta tjedno.

Tablica 12. Učestalost jezično - govornih teškoća u terapiji

Jezično - govorne teškoće					Ukupno
Poremećaj izgovora	Jezične teškoće	Poremećaj tečnosti	Komunikacijske teškoće	Usporen/zakašnjeli JGR	
32	10	3	1	2	48

U terapiju su uključena djeca predškolskog uzrasta i djeca kronološke dobi 4,6-5,6 god.

Tablica 13. Broj djece prema kronološkoj dobi u terapiji

Kronološka dob		Ukupno
4,6-5,6	<5,6	
14 (30%)	34 (70%)	48 (100%)

4.11. Upisi

U upisnoj godini 2014./15. DV Cvrčak zaprimio je 386 zamolbi od strane roditelja. Od tog broja ukupno je upisano u redovitoj upisnoj proceduri i na osnovu žalbenog postupka 316 djece, a odbijeno je 70 zamolbi. Na području grada Solina upisano je 237 djece, a u općinama Dugopolje, Muć i Klis 79 djece.

Na području grada Solina najveći broj upisnih zahtjeva bio je u MO Priko vode (DV Labud i DV Sunčica), MO Centar (DV Škrinjica i DV Patkica) te MO Sveti Kajo (DV Salona i DV Sv. Anastazija).

Tablica 14. Broj primljenih zahtjeva u Solinu

Redni br.	Program	Primljeno	Odbijeno	Primljeno po žalbi	Odbijeno po žalbi	Ukupno primljeno	Ukupno neupisanih
1	JASLIČNI PROGRAM	71	46	25	9	96	21
2	10-SATNI VRTIČNI PROGRAM	38	48	40	2	78	8
3	6-SATNI JUTARNJI PROGRAM	7	14	3	4	10	11
4	5-SATNI POPODNEVNI PROGRAM	48	6	5	0	53	1
UKUPNO		164	114	73	15	237	41

Tablica 15. Broj primljenih zahtjeva u Zagori

Redni br.	Program	Primljeno	Odbijeno	Primljeno po žalbi	Odbijeno po žalbi	Ukupno primljeno	Ukupno neupisanih
1	10-SATNI VRTIČNI PROGRAM	32	8	7	1	39	1
2	6-SATNI JUTARNJI PROGRAM	24	15	6	2	30	9
3	5-SATNI POPODNEVNI PROGRAM	6	23	4	7	10	19
UKUPNO		62	46	17	10	79	29

Tablica 16. Ukupni broj primljenih zahtjeva u DV Cvrčak

Redni br.	Program	Primljeno	Odbijeno	Primljeno po žalbi	Odbijeno po žalbi	Ukupno primljeno	Ukupno neupisanih
1	JASLIČNI PROGRAM	71	46	25	9	96	21
2	10-SATNI VRTIČNI PROGRAM	70	56	47	3	117	9
3	6-SATNI JUTARNJI PROGRAM	31	29	9	6	40	20
4	5-SATNI POPODNEVNI PROGRAM	54	29	9	7	63	20
UKUPNO:		226	160	90	25	316	70

4.12. Kraći programi

Predškolski preventivni program

Predškolski preventivni program kao razvojno primjeren program, integriran je u svakodnevni kontekst odgojno - obrazovne ustanove i utemeljen na prirodnim potrebama djeteta za istraživanjem, otvorenošću i razvojem umijeća. Također, preventivni program u ovoj dobi ima za cilj afirmaciju zdravih životnih vrijednosti te jačanje zaštitnih čimbenika i poticanje kritičnih stavova prema sredstvima ovisnosti.

Predškolski preventivni program realiziran je tijekom cijele pedagoške godine kroz različite vrste aktivnosti u odnosu na razinu djeteta, roditelja i odgojitelja:

- Dijete (rad s djecom s posebnim potrebama, razvoj samopoštovanja, poticanje osobnih mogućnosti i razvoja kapaciteta, rješavanje sukoba kroz situacijski pristup, priprema za školu - priprema za život, razvoj empatije, kontrola agresije, razvoj ekološke svijesti i dr.),
- Roditelji (savjetovanište, brošure - pisani materijali za roditelje, humanitarne akcije, roditeljski sastanci, predavanja, različite vrste manifestacija i dr.),
- Odgojitelji (poticanje i razvijanje stručne kompetencije te vještina komunikacije, socijalnih vještina, prevencija stresa i dr.).

Planirane programske aktivnosti su implementirane u redovite odgojno - obrazovne cjeline te su i ostvarene putem skupnog i individualnog rada s djecom, suradnjom s roditeljima i drugim institucijama.

Program predškole

Prema nalogu MZOS, Program predškole je obavezan za svu djecu koja do 1. 4. 2015. godine imaju 6 godina i u školskoj godini 2015./16. kreću u osnovnu školu. S tim u skladu organiziran je Program predškole prema potrebama djece – školskim obveznicima.

Ove pedagoške godine Program predškole izvan redovitog odgojno - obrazovnog programa pohađalo je 78 djece.

Tablica 17. Broj djece koja su pohađala predškolu

Redni br.	Vrtić (lokacija)	Broj djece
1.	Salona	18
2.	Škrinjica	23
4.	Ramljane, Crivac	6
5.	Ogorje, Neorić	15
6.	Maslačak	9
7.	Pinokio	7
	Ukupno	78

Program rada predškole verificiran je od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Program katoličkog vjerskog odgoja

Uvod: I ove godine su roditelji bili zainteresirani za uključivanjem djece u program katoličkog vjerskog odgoja te se program nastavio provoditi u prošlogodišnjim skupinama, a od ove godine i u vrtićima Sv. Ante i Jadro. Pozitivne povratne informacije roditelja su nam poticaj da radosno planiramo i provodimo aktivnosti programa katoličkog vjerskog odgoja.

Cilj: njegovati i razvijati religioznu dimenziju djeteta osposobljavajući ga, primjereno njegovoj dobi, za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrednota Evandjelja u odnosu na sebe, drugoga, a na poseban način i Boga.

Zadaci: pobuđivati dječje čuđenje i divljenje te iskrenu i duboku radost prema Bogu stvoritelju metodom stvaralačkog pripovijedanja i izražajnog čitanja biblijskih i književno - umjetničkih tekstova za predškolsku dob. Nadalje, potiče se komunikacija sa simbolima i molitvenim izričajem prateći ciklus liturgijske godine te omogućavanje djetetu da kroz igru i zabavu te usmeno i likovno izražavanje doživi temeljne poruke Evandjelja.

Ustrojstvo rada: Program se provodi integrirano uz suglasnost svih roditelja djece u nekoliko odgojnih skupina u dječjim vrtićima Tratinčica, Sv. Anastazije, Sv. Ante, Labud, Maslina i Jadro. Program provode doškolovane odgojiteljice u vjeri sa kanonskim mandatom te svake godine idu na stručno usavršavanje.

Aktivnosti:

- Doček i prihvaćanje djece, Zovem te imenom, blagdan Male Gospe
- Stvoreni svijet i stvorenja u njemu, Dani kruha i zahvale za plodove zemlje, Tko stvori?, Stvaranje svijeta, misijska nedjelja
- Kraljevstvo Božje, sv. Franjo, sv. Anastazije, sv. Nikola, sv. Lucija, sv. Ante, sv. Ivan
- Božić - radost Isusova dolaska na svijet, Betlehemska čudo, sv. Tri Kralja
- Isusovo djetinjstvo i život, Pustite k meni malene, Svijećnica - Dan života
- Otkrivanje tajne života, Briga za bližnjega, Potreba za pripadanjem zajednici
- U znaku vode i svijetla, Uskrsnuće Isusovo, Put u Emaus, Dobri Pastir, Izgubljena ovčica
- Marija - Isusova i naša majka, Majčin dan, Svadba u Kani
- Moja kršćanska zajednica Crkva, Nedjelja - dan susreta, dan posebnog slavlja, Duhovi
- nastavlja se projekt „Kako se zove moj vrtić- sv. Anastazije“

Oblici rada:

- razne aktivnosti s djecom (likovne, glazbeno – scenske, pripovijedanje, čitanje, ...)
- posjeti (crkvi, posjet misionara vrtiću)
- priredbe (blagoslov djece, vrtića, hrane u dane kruha, božićne priredbe, obiteljski izlet i završne svečanosti)
- suradnja s roditeljima, župnikom, udrugama Zdenac i Most
- humanitarne akcije te pomaganje djeci kumovima u Tanzaniji i Ekvadoru

Osvrt: Radost djece, dobra suradnja s roditeljima i njihov interes za ovim aktivnostima su nam velik poticaj da i mi radosno planiramo ove sadržaje i dodatno se educiramo.

Nastavlja se projekt „Kako se zove moj vrtić - Sv. Anastazije“ te je ove godine nastala slikovnica koja će ići u tisak.

U vrtiću Maslina aktivnosti do mjeseca veljače nisu provedene zbog odsutnosti odgojitelji

Program folklorne igraonice

Uvod: Bogatstvo narodnih igara izvire iz dubokog smisla našeg naroda da svoj unutarnji život i osjećaje izrazi igrom i pokretom. Velika raznovrsnost osnovnih elemenata, formacija i stilova svjedoči o neiscrpoj i bujnoj mašti koju je u ovom području stvaralaštva pronašla snažan način izražavanja.

Narodne igre kod djece doprinose razvijanju ličnosti kroz sva razvojna područja, izgrađuje se smisao za lijepo kroz pokret, ples i pjesmu.

Cilj: kod djeteta razvijati osjećaj pripadnosti vlastitoj kulturi i tradiciji te njegovati interes za etnološko naslijeđe svoje domovine i kraja u kojem dijete živi, poticati i buditi dječju radoznalost za narodno stvaralaštvo (pokret, sinkronizacija, koncentracija, druženje, zajedništvo spoznaja, doživljavanje elemenata u narodnoj materijalnoj i kulturnoj baštini te kroz dječju spontanu igru i aktivnosti potaknuti dječju maštu i kreativnost).

Ustroj: Rad u folklornoj igraonici provodi se dva puta tjedno po 45 minuta. U folklornu igraonicu dolazi petnaestak djece od tri do sedam godina.

Aktivnosti: igranje tradicionalnih dječjih igara, pokretnih igara, igara prirodnim materijalima i plodovima. U folklornim koreografijama tijekom proba unosimo različite stare predmete i igračke. Poticanje glazbene aktivnosti: pjevanje dječjih pjesama, igara, osnovnih plesnih koraka, sviranje na instrumentima.

Oblici rada:

- plesne aktivnosti sa djecom
- istraživački rad
- individualni razgovor
- roditeljski sastanak
- javne prezentacije

Osvrt: Tijekom godine svoju radost kroz igru, pjesmu i ples smo podijelili s publikom kroz nekoliko javnih nastupa:

- nastup za Dane kruha u DV Labud i u Domu kulture Zvonimir
- Božićna svečanost
- Smotra folklor - Oklen si dite
- nastup na otvaranju Susreta djece u Solinu
- Lora - Split (Organizacija gradske mladeži grada Splita)
- nastup na završnoj svečanosti u DV Labud

Glazbeni program

Ustroj: Program glazbene radionice kroz rad dječje klape integriran je u redovni program odgojne skupine u našem vrtiću. Kroz rad smo nastojali uvažavati osnovna polazišta iz plana i programa glazbenog odgoja za djecu predškolske dobi.

Plan i program rada ostvarivao se na dva nivoa, kroz situacijsko i spontano učenje djece te kroz planirane aktivnosti prilagođene specifičnostima skupine uvažavajući dob, sposobnosti i želje djece.

Cilj programa glazbenog vrtića bio je ostvariti poticajnu sredinu i uključiti djecu u svijet glazbe kroz svakodnevne aktivnosti kojima smo željeli probuditi u djeci pozitivne emocije, obogatiti njihovo znanje i sposobnosti putem melodija, bogatstva ritma, raznolikosti zvukova, pjevanja i plesa.

Program smo realizirali kroz razvojna područja:

- motoriku smo poticali putem skladnog kretanja, koordinacije pokreta tijela, vještine udaranja udaraljka od kojih smo neke i sami izradili
- dječje pamćenje smo poticali učenjem i ponavljanjem teksta pjesmica te smo ih povezivali sa igrom i razvojem mišljenja uspoređujući pri tome glazbene elemente
- poticali smo govorni razvoj djeteta obogaćujući njegov rječnik usvajanjem glazbenih termina i tekstova
- slušanjem glazbe poticali smo uočavanje veza različitih glazbenih izričaja, slušali smo klasičnu glazbu, tradicijsku glazbu i glazbu primjerenu djeci (dječje pjesmice)
- kroz ples i kompozicije nastojali smo utjecati na formiranje pozitivnih karakternih osobina ističući pozitivne moralne osobine
- javnim nastupima i kolektivnim izvedbama razvijali smo dječje samopouzdanje, samopoštovanje i poticali socijalizaciju
- pobuđivali smo stvaralačku fantaziju i kreativnost kroz glazbene igrice kojima smo proželi sadržaje svih razvojnih područja

Osvrt: Naše znanje i vještine u pjevanju i plesu pokazali smo na javnim nastupima:

- Dani kruha,
- Božićna svečanost
- Maškare
- Uskrsna svečanost
- Završna svečanost našeg vrtića

U rad glazbene radionice bili su uključeni i roditelji koji su nam pomagali u prikupljanju sredstava za našu radionicu te članice ženske klape Filip Dević. Radom kroz cijelu godinu bila su zadovoljna djeca i roditelji.

Naše kulturološko okruženje

Uvod: Programska orijentacija usmjerena je na doživljavanje lijepog, na likovno izražavanje i stvaranje pod motom “Sve što doživimo to i izražavamo, a onda bolje mislimo i zato više osjećamo“.

Cilj: Kulturološki ambijent doživljavati kao dio identiteta te tako sustavno snažiti dječju potrebu za pripadanjem obitelji, lokalnoj zajednici i narodu.

Zadaci: Uključujemo djecu u intenzivan interakcijski odnos s kulturnom baštinom, a sadržaje iz neposredne okoline unosimo u druga područja aktivnosti. Na taj način se stvaraju uvjeti za afirmaciju dječjih razvojnih potencijala i interesa te razvoj kulturnog i nacionalnog identiteta, samopouzdanja, slike o sebi i dr.

Ustroj: Program je namijenjen djeci u dobi od navršene tri godine do polaska u osnovnu školu. Odvija se u sklopu redovitog programa te kao kraći program očuvanja i njegovanja kulturne baštine u poslijepodnevnim satima za djecu predškolske dobi grada Solina koja nisu polaznici dječjeg vrtića.

Oblici rada:

- Promatranje uz razgovor: direktno (okruženje, muzeji, crkve...), slajdovi stare Salone, albumi fotografija, monografija, knjige, časopisi
- Približavanje povijesnih događaja kroz priču, lutku, scensku igru, dramatizaciju.

Aktivnosti i sadržaj rada su planirani kroz vremenski presjek:

- Ostaci Salone do 7. stoljeća
- Novi hrvatski Solin

Posjete s djecom obavljene su u različitim skupinama. Tijekom pedagoške godine sva djeca su posjetila:

- Amfiteatar
- Groblje 16 sarkofaga
- Manastirine
- Muzej Tusculum
- Iskapanja u Teatru
- Šuplju crkvu
- Gašpinu mlinicu
- Crkvu Sveti Kajo
- Crkvu Gospe od Otoka

Sve posjete su obavljene pod stručnim vodstvom djelatnika muzeja i župnika župa Sv. Kaja i Gospe od otoka.

U manjim skupinama (10 - 12 djece) posjećene su sve izložbe postavljene u galeriji Zvonimir. Sva djeca imaju mape za skiciranje i u neposrednom radu s umjetnicima upoznaju se sa različitim tehnikama rada, posebno oslikavanjem podloge, perspektivom i kadrom.

Ostvarena je izuzetno dobra suradnja s arheološkom radionicom u DK Zvonimir pod vodstvom profesora Jurice Milića. U manjim skupinama (5 – 6 članova) djeca se upoznaju s izradom suvenira, usvojili su tehniku rada s gipsanim kalupima, tekućom glinom, izradom mozaika, pečata, nakita...

Sudjelujemo u svim humanitarnim akcijama, vanjskim manifestacijama i Susretima djece u Solinu.

Umjetnička akademija iz Splita, odsjek konzervacije - restauracije u suradnji s TZ grada Solina organizirao je radionicu antičkih mozaika u vrtu Tusculum, Salona. Pozvani smo u rad radionice gdje su djeca mogla pokazati znanje i spretnost u izradi mozaika.

Osvrt: Kulturna baština postala je izvor dječjih iskustava i poticaj njihovom cjelokupnom razvoju. Nisu pasivni promatrači nego kreativni interpretatori koji zaključuju, projektiraju, stvaraju: raduju se svakom novom otkriću i postignuću, a to je i suština odgojno-obrazovnog procesa u dječjem vrtiću.

Program rada s potencijalno darovitim djecom predškolske dobi

Uvod: Program rada s potencijalno darovitim djecom namijenjen je djeci sličnih intelektualnih sposobnosti i interesa koja iskazuju svoju radoznalost, znatiželju i kreativnost te imaju i potencijal darovitog djeteta. Sve ove godine interes djece i roditelja za ovaj oblik rada doprinio je daljnjoj suradnji i realizaciji kraćeg plana Mozgalice u DV Cvrčak za pedagošku godinu 2014./15.

Cilj: Postavljeni cilj poticanja darovitosti kod djece predškolske dobi uspješno je realiziran i ostvaren kroz postavljene zadaće uz individualni pristup svakom djetetu.

Zadaće: Temelje se na osnovnim i posebnim potrebama potencijalno darovite djece, značajnim za cjelokupni razvoj svakog pojedinog djeteta. Uspješno realizirane kod većeg broja djece koristeći raznovrsne materijale.

Ustroj: Program obuhvaća djecu iz svih dječjih kuća DV Cvrčak, a provodi se u DV Salona. Realizira se kao kraći program dva puta tjedno po 45 minuta i kao integrirani program u svakodnevnom radu sa djecom.

U igraonicu su uključena djeca iz:

- DV Salona - 7 djece,
- DV Vjeverica - 2 djece
- DV Labud - 1 dijete

Do kraja svibnja u grupi je boravilo 8 djece, dvoje djece se ispisalo prilikom preseljenja iz DV Salona u DV Labud.

Aktivnosti: Djeci je omogućen rad s onim materijalima koji ih najviše vesele i zanimaju kroz druženje i komunikaciju s drugom djecom. Ponuđene aktivnosti, sadržaje i materijale za poticanje logičko - misaonih igara (slagalice, pitalice, zagonetke, igre kockicom, sudoku, točkice, labirint, listići "Bistrići" i sl.) djeca koriste u individualnom ili grupnom radu. Djeca rješavaju razne matematičke igre uz mogućnost (samo)korekcije. Također, djeci je omogućeno korištenje računala.

Najčešće edukativne igre koje djeca igraju su: slovarica (poveži sliku i slovo), pronađi razlike, uočiti sličnosti, poveži iste slike i sl.

Suradnja s roditeljima realizirana je kroz svakodnevne individualne kontakte, razgovore i uvid u rad grupe i pojedinog djeteta. Povratna informacija od strane roditelja je jako pozitivna i poticajna za odgojitelja.

Također je ostvarena suradnja roditelja na tradicionalnim Susretima djece u Solinu kroz mjesec svibanj.

Program ranog učenja engleskog jezika

Uvod: Potaknuti interesom djece, a i roditelja i ove pedagoške godine provodili smo kraći program ranog učenja engleskog jezika.

Ustroj: Program su provodile educirane odgojiteljice u više dječjih kuća (Labud, Tratinčica i Sv. Roko) prema Cookie and friends (play pack), a s obzirom na pokazani interes djece povremeno smo koristili Jack in the box te Oxfordov dječji slikovni rječnik.

Cilj provođenja programa je realiziran. Djeca su rado sudjelovala u ponuđenim aktivnostima, a mi smo iskorištavali spontane situacije te smo kroz igru, ples, pjesmu, sliku, priču, kratice sa sličicama, memo igre i slično usvajali vokabular i osnovu komunikacije na engleskom jeziku vezano za boje, brojeve, tijelo, obitelj, igračke, životinje, blagdane.

Aktivnosti: U suradnji s profesoricom iz engleskog jezika M. Milavić (OŠ. „Kraljice Jelene") u gostili smo učenike koji su nas obradovali malim kratkim igrokazom i potaknuli nas na daljnji rad. Roditeljima je prezentiran rad s djecom putem panoa, postera, likovnih radova, nastupa djece (božićna svečanost, završna svečanost, Susreti djece Solina...) i roditeljski sastanak.

Osvrt: Djeca su s lakoćom usvajala pjesmice i rado ih pjevala u vrtiću i kod kuće, a osobito su ih veselile igre vezane za vokabular. Djeca koja su lakše usvajala sadržaj su povremeno samostalno smišljala izraze i kraće pjesmice logičnog slijeda. Zanimljiva je socijalna interakcija ovogodišnje i prošlogodišnje djece, osobito u razgovornim igrama i dramskim improvizacijama. Veliki interes djece i roditelja povod je za daljnje provođenje i razvijanje programa ranog učenja engleskog jezika.

Program tjelesne i zdravstvene kulture

Uvod: Predškolska dob je veoma osjetljivo razdoblje u dječjem razdoblju. U suvremenom društvu zdravlje djece ozbiljno je narušeno. Djeca danas više sjede, teža su i deblja nego prije 20 god. Dvoje od petoro djece u dobi od 5 do 7 god. je pretilo, ima povišen krvni pritisak i kolesterol. Djeca mlađa od 8 god. provode dvostruko više vremena gledajući TV nego u aktivnoj igri. Stoga smo i ove godine osigurali da "naša" djeca kvalitetno provode slobodno vrijeme. Sportske igre potiču cjelovit razvoj djeteta, a nedostatak igre, iskustva i mogućnost sudjelovanja u različitim motoričkim aktivnostima mogu usporiti tjelesni i mentalni razvoj. Djeca koja počnu vježbati u ranijoj dobi usvajaju pozitivan stav prema kretanju.

Cilj: Primarni cilj programa je da svako dijete uz igru i maštu, uz puno zabave i radosti dobije što bolji uvid u značaj sporta i tjelesnog vježbanja. Raznim vježbama utječe se na pravilan dječji rast i razvoj te pravilno držanje.

Ustroj: Kroz ovu pedagošku godinu kroz sportski program obuhvaćena su djeca od mlađe do starije vrtićke dobi. Program se odvijao 2 puta tjedno (dvorana 45 min, bazen 60 min).

Aktivnosti: Cijeli program koncipiran je u dva dijela i to na atletske i plivačke sadržaje. Stoga su i aktivnosti tako podijeljene.

Primjena atletskih sadržaja

Predškolska dob je razdoblje u kojoj djeca kroz igru na najlakši način percipiraju nove informacije, oponašanjem svladavaju s lakoćom postavljene zadatke. Maštovitim asocijacijama dajemo upute za izvršenje zadatka:

- prirodni oblici hodanja
- prirodni oblici trčanja
- prirodni oblici skakanja
- bacanje, hvatanje i kotrljanje

U radu su korišteni različiti poligoni u kojima su uklopljeni svi motorički elementi savladani u prirodnim oblicima kretanja. Na taj način je omogućeno da dijete uči povezivati sve do tada naučene elemente u jednu cjelinu.

Primjena plivačkih sadržaja

Igra na vodi, osim što djecu privikava na vodu, povoljno utječe na njihov rast i razvoj, na poboljšanje zdravlja i psihofizičke sposobnosti. Uz pomoć igara za privikavanje na vodu djeca su savladala osnovne motoričke strukture kretanje u vodi. Igre predstavljaju i jednostavniji i brži način da djeca nauče plivati, a u konačnici su savladavane i neke plivačke tehnike (kraul i leđa). Sve igre su podijeljene prema stupnjevima privikavanja na vodu, od najjednostavnijih stvaralačkih igara pa do igara s pravilima i grupne igre:

- igre za uranjanje glave u vodu
- igre za izdisanje u vodi
- igre za plutanje
- igre za klizanje
- skokovi u vodu
- vježbe rada ruku i nogu
- plivanje

Osvrt: Tijekom cijele pedagoške godine djeca su pokazala veliki interes za sportskom igraonicom. Posebno su uživala u igrama na vodi. U svrhu evaluacije postignuća djece i programa rada, na samom početku i kraju pedagoške godine korišteni su Baterija testovi (testovi koji mjere antropometrijske karakteristike, motoričke sposobnosti i znanja). Svi rezultati na ovim testovima pokazuju svojevrstan napredak, ali i veliku motivaciju djece za sportskim aktivnostima koje su primjerene njihovoj dobi. Djeca nisu osobe u minijaturi, djeci su potrebni programi dizajnirani posebno za njihove potrebe, a ne neprimjerena preslika programa za odrasle. Moramo napomenuti da smo i ove godine ostvarili zavidnu suradnju sa Kineziološkim fakultetom u Splitu te raznim sportskim klubovima.

4.13. Suradnja s roditeljima

Suradnja s roditeljima odvijala se na nekoliko razina:

Savjetovalište za roditelje - roditelji su mogli dobiti bitne informacije kod stručne službe vrtića i zdravstvenih voditelja koje se odnose na pitanja:

- rasta i razvoja djece
- razumijevanja određenih razvojnih smetnji
- pripremanja djece za polazak u vrtić i školu
- ustroja i rada vrtića (planovi i programi, modeli rada...)

Edukativno - savjetodavni rad putem brošura i plakata:

- „Priprema djece i roditelja za školu“
- „Ko će me voditi u vrtić?“
- „Slušaj me pažljivo“
- „Jedem zdravo“
- „Kako pripremiti dijete za vrtić? Poteškoće adaptacijskog razdoblja“
- „Kako pripremiti dijete za jaslice? Poteškoće adaptacijskog razdoblja“
- „Savjeti za prve dane u jaslicama“
- „Moje dijete muca – kako mu pomoći“

Brošure su dostupne roditeljima u Savjetovalištu i u „Kutiću za roditelje“ u svim odgojnim skupinama na razini DV Cvrčak.

Roditeljski sastanci: održano je više roditeljskih sastanaka (radionica) s različitim temama. Teme su se prvenstveno odnosile na pitanja psihofizičkog rasta i razvoja djece predškolske dobi (ove pedagoške godine posebni je naglasak stavljen na razvoj roditeljskih

vještina, pripremi za školu, poremećajima hranjenja u dječjoj dobi, potrebama djece rane dobi, igra djece rane i predškolske dobi).

Roditelji su *aktivno uključeni* u odgojno-obrazovni proces, npr. sudjelovanjem u aktivnostima vezanim uz projekte: „Odgoj za vrednote“, „Zdravi život“, „Zanimanja“, „Život uz rijeku“ te aktivnostima vezanim uz bogaćenje prostorno-materijalnog okruženja u jaslicama (izrada didaktičkih materijala). Također su rado sudjelovali u organizaciji posjeta institucijama i lokacijama u našem okruženju.

Organizirana su *predavanja na gradskoj razni* za roditelje, odgojitelje i ostale zainteresirane sugrađane na temu: „Jedna za mamu, jedna za tatu – navike hranjenja u dječjoj dobi“.

Organizirana su *predavanja za roditelje novoupisane djece* jasličkih i vrtićkih skupina na temu pripreme djece za polazak u vrtić i poteškoća adaptacijskog razdoblja.

U suradnji s Obiteljskim centrom Split, organiziran je *niz radionica* (ukupno 11) za roditelje djece s teškoćama u razvoju „Rastimo zajedno plus“. Radionice „Rastimo zajedno plus“ osmišljene su u svrhu jačanja roditeljskih kompetencija kod djece s teškoćama u razvoju.

Realizirani su i ostali oblici *suradnje na razini odgojnih skupina* – roditeljski sastanci, druženje s roditeljima – zajednički izleti, informativni sastanci, radionice.

4.14. Suradnja s vanjskim ustanovama

Suradnja s osnovnom školom je na zadovoljavajućoj razini, iako ima dosta prostora za njezino obogaćivanje i podizanje na još kvalitetniji nivo te međusobnu razmjenu informacija. Dobra suradnja nastavljena je i dalje u vidu identifikacije i praćenja djece s posebnim potrebama (djece sa smetnjama u razvoju te potencijalno darovite djece). Posjet i prijenos informacija o djeci s posebnim potrebama obavljen je u svim osnovnim školama na našem području (Solin, Dugopolje, Muć, Klis). Cilj ovih susreta i dogovora je podizanje nivoa motivacije učitelja i ostalog stručnog školskog osoblja u pronalaženju načina poticanja i daljnjeg razvijanja potencijala ove djece kroz određenu modifikaciju i usklađivanje školskih programa prema njihovim razvojnim mogućnostima. Ostvarene su i uzajamne posjete predškolaca i djece prvih razreda osnovne škole - u prostorijama vrtića i škole.

Kvalitetna i kontinuirana suradnja nastavljena je i s nekoliko kazališta i kulturno – umjetničkih institucija:

- Gradsko kazalište lutaka Split
- Dom kulture “Zvonimir” – Solin
- Kazalište Bumerang Split
- Lutkarsko kazalište Mostar
- Glazbena mladež Split
- Folklorna društva na području Solina, Muća, Dugopolja i dr.

Tablica 18. Kazališne predstave u pedagoškoj god. 2014/15.

Vrijeme realizacije predstave	Predstava	Kazališna kuća
rujan 2014.	„Kako je pahuljica nadmudrila vuka“	Kazališna skupina DV Cvrčak
listopad 2014.	„Cvrčak i mrav“	Kazalište Bumerang Split
studeni 2014.	„Zmaj i princeze“	Kazalište lutaka Mostar
prosinac 2014.	„Bijele kočije“	Kazalište lutaka Split
siječanj 2015.	„Violončelo“	Glazbena mladež Split
veljača 2015.	„Paško u knjižnici“	Kazalište lutaka Split
ožujak 2015.	„Zvuci iz davnine“	Glazbena mladež Split
travanj 2015.	„Lukin čarobni kutak“	Kazalište Prestige Zagreb, Iluzionist Luka Vidović
svibanj 2015.	„Tvrdoglavko“	KL Mostar Kazališna skupina DV Cvrčak

Suradnja s vjerskim institucijama također je zastupljena u našem radu. Početkom kalendarske godine svećenici s područja naše ustanove posjete sve vrtiće, podjele prigodne poklone i blagoslove djecu i osoblje.

Također, surađujemo s nizom institucija koje se bave različitim pitanjima iz područja dječjeg rasta i razvoja, odgoja, obiteljskih odnosa i sl. To su:

- Nastavni zavod za javno zdravstvo SDŽ, Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, Split kroz rad Stručno razvojnog centra, ali i kroz aktivnosti projekta „Poveži se bojom - približi se slikom“. Multisektorska i multidisciplinarna suradnja različitih institucija i djelatnika, javno zdravstvenim pristupom skrenut će pozornost na potrebu očuvanja i unapređenja mentalnog zdravlja djece s posebnim potrebama/teškoćama.
- Centar za socijalnu skrb Solin i Split
- Obiteljski centar Split
- Poliklinika za djecu s teškoćama u razvoju Split
- Dom zdravlja Solin
- Filozofski fakultet Split
- Udruga stručnih suradnika u predškolskom odgoju
- predškolske ustanove u Splitu, Kaštelima, Trogiru, Zagrebu i dr.

Izvješće o radu 2014./15. prihvaćeno je
na 6. sjednici Upravnog vijeća održanoj
dana 18.kolovoza. 2015. g.

Ravnatelj:

Davor Mikas

Predsjednik Upravnog vijeća:

Goran Miličević